

Drošības zonu regulējums transfertcenu kontekstā (2) (2/25/18)

Iepriekšējās nedēļas publicēto rakstu sērijas noslēgums.

“Drošības zonas” regulējuma praktiskā piemērošana

Lai gan drošības zonas principu apspriež jau daudzus gadus, praksē to ieviesušas ir tikai dažas valstis,¹ galvenokārt iepriekšējā rakstā minēto risku dēļ (nodokļu dubultā uzlikšana, agresīvas nodokļu plānošanas veicināšana, drošības zonas principa ignorēšana darījuma partnera valstī).

Saskaņā ar 2012. gada **ESAO pētījumu** valstīs, kurās darbojas drošības zonas princips, 35% gadījumu ir noteikts atbrīvojums no transfertcenu analīzes, bet 26% gadījumu – vienkāršoti risinājumi transfertcenu noteikšanai un drošības zona tirgus likmēm (intervāliem), savukārt 13% gadījumu ir noteikta drošības zona finansēšanas darījumu procentu likmēm. Vērtējot, uz kādiem kontrolētiem darījumiem parasti attiecinā drošības zonas principu, ESOA pētījumā secināts, ka 30% gadījumu tie ir transfertcenu noteikšanas atvieglojumi zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem, 26% gadījumos – finansēšanas darījumiem grupas ietvaros, 22% gadījumos – mazo un vidējo uzņēmumu darījumiem, bet 9% gadījumos – darījumiem, kas nepārsniedz noteiktu materialitātes slieksni.

Zemāk ir apkopota drošības zonas principa piemērošanas prakse dažādās valstīs:

- Austrālijā drošības zonas principu piemēro (1) maziem nodokļu maksātājiem un izplatītājiem, kuru apgrozījums nepārsniedz noteiktu slieksni, (2) zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem, (3) maziem aizdevumiem, kas nepārsniedz noteiktu slieksni. Atļauts piemērot 7,5% uzcenojumu saistītu uzņēmumu starpā sniegtiem pakalpojumiem, savukārt saistīto uzņēmumu aizdevumu procentu likme nedrīkst pārsniegt Austrālijas Rezervju bankas noteikto likmi maziem uzņēmumiem.
- Čehijā drošības zonas princips attiecas uz zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem.
- Ungārijā drošības zonas princips attiecas uz maziem un vidējiem uzņēmumiem, kā arī zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem, nosakot 3-10% uzcenojumu.
- Lihtenšteinā drošības zonas principu piemēro procentu maksājumiem grupas ietvaros, ko nosaka nodokļu administrācija.
- Meksikā reģistrētām ārvalstu ražošanas uzņēmumu filiālēm piemēro *Maquiladora* noteikumus.
- Singapūrā drošības zonas principa ietvaros ir noteikts 5% uzcenojums ierastiem atbalsta pakalpojumiem. Papildus ir izveidots procentu likmju intervāls, ko nodokļu maksātāji var piemērot aizdevumiem, kas nepārsniedz noteiktu apmēru.
- Šveicē drošības zonas principu piemēro procentu maksājumiem par aizdevumiem grupas ietvaros.
- ASV ir spēkā drošības zonas regulējums saistīto uzņēmumu finansēšanas darījumiem. Saistītām personām izsniegtiem aizdevumiem uzņēmums var piemērot ASV valdības noteikto federālo likmi, kuru ik mēnesi publicē nodokļu administrācija. Drošības zonas principu piemēro arī zemas pievienotās vērtības pakalpojumiem.

Apkopojot drošības zonas regulējumu, secināms, ka šāds alternatīvs risinājums jau darbojas vairākās valstīs un dažādās saimnieciskās darbības jomās ar mērķi vienkāršot kontrolēto darījumu noteikumu formulēšanu, uzlabot transfertcenu analīzes apstāklus un atbrīvot nodokļu maksātājus no turpmākām transfertcenu pārbaudēm un revīzijām. Turklat drošības zonas regulējums palielina nodokļu noteiktību, jo

nodokļu administrācijai ir jāakceptē kontrolēto darījumu cenas, kas noteiktas saskaņā ar šo risinājumu.

Arī Latvijas atbildīgās ministrijas drīzumā varētu izvērtēt un sniegt alternatīvus risinājumus atvieglotām noteiktu darījumu transfertcenu pamatošanas prasībām, kas tiks iestrādāti normatīvajos aktos.

¹ Austrālia, Brazīlija, Čehija, Dienvidāfrika, Ungārija, Indija, Lihtenšteina, Luksemburga, Meksika, Jaunzēlande, Krievija, Singapūra, Slovēnija, Spānija, Šveice, ASV, Urugvaja.